

KONFERENCE

INKLUDERENDE LÆRINGSMILJØER I SKOLE OG DAGTILBUD

Viden og gode erfaringer omsat til
pædagogisk praksis

I maj 2016 gav ekspertgruppen for inklusionseftersynet en række anbefalinger til kommuner om, hvordan man kan arbejde med at styrke inklusion i skolen. Denne konference giver inspiration til, hvordan I kan arbejde med at omsætte anbefalingerne til udvikling af inkluderende læringsmiljøer i både dagtilbud og skole indenfor fem temaer:

Fysiske rammer og rum – Forældresamarbejde – Børneinddragelse – Samarbejde med lokalsamfund - Varieret skoledag

Skoler og dagtilbud i syv kommuner har arbejdet med at omsætte viden fra forskningen til lokal praksisudvikling som led i forsknings- og udviklingsprojektet Styrkelse af inkluderende læringsmiljøer i den pædagogiske praksis

På konferencen vil videnspersoner og praktikere give praksisnær inspiration til, hvordan I kan arbejde med at omsætte viden i praksis, samt videreudvikle og kvalificere jeres pædagogiske praksis i forhold til at styrke inkluderende læringsmiljøer. Kom og hør om kommunernes gode erfaringer!

**UNDERVISNINGS
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

LÆRINGSKONSULENTERNE

Målgruppe:

Dagtilbud og skole: Fagprofessionelle, ledere, kommunale chefer og konsulenter, som arbejder med at udvikle pædagogisk praksis

København den 29.11.18 kl. 9-15

Campus Carlsberg,
Humletorvet 3,
1799 København V

Århus den 27.11.18 kl. 9-15

DGI-huset Århus,
Værkmestergade 17,
8000 Aarhus C.

Program og tilmelding:

København: <https://ucc.dk/aktuelt/konferencer/inkluderende-laeringsmiljoer-i-skole-og-dagtilbud>

Århus: <https://ucc.dk/aktuelt/konferencer/inkluderende-laeringsmiljoer-i-skole-og-dagtilbud-aarhus>

Sidste frist for tilmelding: torsdag den 25. oktober 2018.

PROGRAM

- 09.00-09.30 **Tjek ind + morgenmad**
- 09.30-9.45 **Velkomst og præsentation af dagen**
- 9.45 -10.45 **Inkluderende rum og rammer i dagtilbud og skole**
Fælles inspirationsoplæg ved Kasper Kjeldgaard Stoltz, cand. mag og indehaver af firmaet Rummets sprog
- Hvordan har rums materialitet betydning for læring og inkluderende læringsmiljøer?
 - Hvorfor er indretning en vigtig vej til styrkelse af inkluderende læringsmiljøer samt højere faglighed blandt børn og voksne?
 - Hvad gør man helt konkret, for at lykkes bedst muligt med koblingen af rum, og læring, materialitet og erkendelse med henblik på inkluderende læringsmiljøer?
- 10.45-11.00 **Pause**
- 11.00-12.30 **Workshops 1. runde**
Vælg mellem:
- a. Forældre som aktive deltagere i et inkluderende læringsmiljø
 - b. Design af fysiske rum, der understøtter inkluderende pædagogiske intentioner og mål i dagtilbud
 - c. Design af fysiske rum, der understøtter inkluderende pædagogiske intentioner og mål i skoler
 - d. At sikre alle børns deltagelse i meningsfulde og mangfoldige fællesskaber og samtidig understøtte børnenes potentialer for udvikling og læring
 - e. En længere, mere varieret og inkluderende skoledag
 - f. Et inkluderende samarbejde mellem skole, fritidsliv og lokalsamfund
- 12.30- 13.15 **Frokost**
- 13.15-15.00 **Workshops 2. runde**
Vælg mellem:
- a. Forældre som aktive deltagere i et inkluderende læringsmiljø
 - b. Design af fysiske rum, der understøtter inkluderende pædagogiske intentioner og mål i dagtilbud
 - c. Design af fysiske rum, der understøtter inkluderende pædagogiske intentioner og mål i skoler
 - d. At sikre alle børns deltagelse i meningsfulde og mangfoldige fællesskaber og samtidig understøtte børnenes potentialer for udvikling og læring
 - e. En længere og mere varieret og inkluderende skoledag
 - f. Et inkluderende samarbejde mellem skole, fritidsliv og lokalsamfund

WORKSHOPBESKRIVELSER

Workshop 1

FORÆLDRE SOM AKTIVE DELTAGERE I ET INKLUDERENDE LÆRINGSMILJØ

I workshoppen præsenteres du for konkrete eksempler på, hvordan skoler har inviteret forældre ind som aktive deltagere i udviklingen af et inkluderende læringsmiljø. Hvad tænker de grundlæggende om forældre og samarbejdet med dem og hvilken betydning har denne tænkning for udvikling af konkrete samarbejdspraksisser, som for eksempel bestyrelsesmøder, forældrestyrede aktiviteter, dialogmøder og daglig information?

Hvordan får man skabt et forældresamarbejde, der både har blik for udvikling af individer og fællesskaber?

Ansvarlig konsulent: *Ulla Kofoed, lektor*

Workshop 2

DESIGN AF FYSISKE RUM, DER UNDERSTØTTER INKLUDERENDE PÆDAGOGISKE INTENTIONER OG MÅL I DAGTILBUD

I workshoppen præsenteres du for konkrete ideer til indretning og design af alt fra lokaler og gangområder til udendørsarealer i vuggestuer og dagtilbud, som engagerede pædagoger har udviklet i arbejdet med at skabe fysiske rum, der understøtter inkluderende læringsmiljøer. Hvordan indretter du eksempelvis en legeplads, hvor kreativitet er i centrum, eller hvordan kan du igennem aktivitetszoner lede børn til bestemte aktiviteter? Hvordan kommer værdier til udtryk i rummet, og hvordan kan indretning fungere som en tredje pædagog?

I arbejdet med de fysiske rammer, har inddragelse af børn, forældre og kollegaer været helt centralt. Der er således indsamlet- og taget afsæt i rumdata, som du vil komme til at høre mere om. Du vil også få indsigt i - og viden om, hvad der virker, når fysiske rammer skaber de bedste betingelser for inkluderende læringsmiljøer. Endelig vil du blive præsenteret for og afprøve et værdispil, som et konkret redskab til pædagogiske og didaktiske drøftelser og indkredsning af fælles værdier. Efterfølgende vil du få mulighed for at udvikle en prototype på et lokale eller en legeplads. Workshoppen vil indeholde små oplæg krydret med filmklip, fotografier, afprøvninger og debat.

Ansvarlige konsulenter: *Line Pors, konsulent, Helle Kloppenborg, lektor*

Workshop 3

DESIGN AF FYSISKE RUM, DER UNDERSTØTTER INKLUDERENDE PÆDAGOGISKE INTENTIONER OG MÅL I SKOLER

I workshoppen præsenteres du for konkrete ideer til indretning og design af klasserum og fællesarealer i skoler, som engagerede lærere og pædagoger har udviklet i arbejdet med at skabe fysiske rum, der understøtter inkluderende læringsmiljøer.

Hvordan indretter du eksempelvis et klasserum, hvor ingen elever sidder bagerst i lokalet, eller hvordan kan du igennem nudging lede elever til bestemte aktiviteter? Hvordan kommer værdier til udtryk i rummet, og hvordan kan indretning fungere som en tredje pædagog?

I arbejdet med de fysiske rammer, har inddragelse af elever, forældre og kollegaer været helt centralt. Der er således indsamlet- og taget afsæt i rumdata, som du vil komme til at høre mere om. Du vil også få indsigt i - og viden om, hvad der virker, når fysiske rammer skaber de bedste betin-

gelses for inkluderende læringsmiljøer i skolen. Endelig vil du blive præsenteret for og afprøve et værdispil, som et konkret redskab til pædagogiske og didaktiske drøftelser samt indkredsning af fælles værdier. Efterfølgende vil du få mulighed for at udvikle en prototype på et lokale. Workshoppen vil indeholde små oplæg krydret med filmklip, fotografier, afprøvninger og debat.

Ansvarlige konsulenter: *Helle Kloppenborg, lektor, Line Pors, konsulent*

Workshop 4

AT SIKRE ALLE BØRNS DELTAGELSE I MENINGSFULDE OG MANGFOLDIGE FÆLLESSKABER OG SAMTIDIG UNDERSTØTTE BØRNEPOTENTIALER FOR UDVIKLING OG LÆRING

Workshoppen giver eksempler på, hvordan et dagtilbud afprøver, reflekterer over og finder nye veje for at skabe meningsfulde og mangfoldige fællesskaber. I dette pædagogiske arbejde har børneperspektivet et særligt fokus. Workshoppen giver indblik i, hvordan ændring i perspektiv er medvirkende til at forandre den måde børnene bliver mødt og på den måde det pædagogiske arbejde tilrettelægges på.

Centralt på workshoppen drøftes lederes rolle i forhold til videndeling af erfaringer.

Ansvarlig konsulent: *Lisbeth Madsen, lektor*

Workshop 5

EN LÆNGERE, MERE VARIERET OG INKLUDERENDE SKOLEDAG

I workshoppen kan du hente inspiration til, hvordan der kan arbejdes med at skabe variation i skolen, i løbet af dagen, ugen og året. Du vil blive præsenteret for forskellige måder at organisere og sikre variation. Bidragene bliver bl.a. præsenteret af lærere og pædagoger som har udviklet og afprøvet forskellige variationsformer med inkluderende læringsmiljøer som det overordnede mål. Du vil f.eks. få konkrete ideer til, hvordan et fokuseret arbejde med variation kan bidrage til motivation, medbestemmelse og skabe differentierede læringsmiljøer. Endvidere hvordan variation kan knyttes til inddragelse af eksterne samarbejdspartnere i åben skole, udeskole og integrere bevægelse. Samarbejdet mellem lærere, pædagoger, ledelse og med elever har været afsættet for at arbejdet med at skabe systematisk variation i skoledagen. Du vil derfor få indsigt i, hvordan bl.a. elevperspektiver har været en af nøglerne til at skabe de typer af fagligt forankret variation elever oplever som motiverende og engagerende. Workshoppen består af vidensoplæg, eksempler fra praksis, variationsmodeller og debat.

Ansvarlig konsulent: *Britt Blaabjerg Hansen, lektor*

Workshop 6

ET INKLUDERENDE SAMARBEJDE MELLEM SKOLE, FRITIDSLIV OG LOKALSAMFUND

I denne workshop får du inspiration til et godt samarbejde mellem skole, fritidsliv og lokalsamfund, når målet er inkluderende læringsmiljøer i skolen. Vi deler viden og erfaringer fra et konkret projekt om samarbejde mellem skole, fritidsliv og lokalsamfund og kommer med eksempler på, hvordan viden og erfaringer inden for området kan omsættes til konkret praksis. Som inspiration drøfter vi betydningen af det gode samarbejde mellem skole, fritidsliv og lokalsamfund for et inkluderende læringsmiljø.

Ansvarlig konsulent: *Rie Jungemann, lektor*